

"[...] ואָעבֿר עֿליךְ וְאַרְאֵךְ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֵךְ; וְאָמַר לְךָ בְּדַמְיֵךְ חַיִּי [...] " (יחזקאל, ט"ז, ו')

תלמידים יקרים,

במאי 1945, עם סיום מלחמת העולם השנייה באירופה, היה העם היהודי שרוי במשבר עמוק. השואה שהתרחשה במהלך המלחמה הובילה להשמדתם של כשישה מיליון יהודים, כשליש מהיהודים בעולם. מיהדות אירופה, עיקר מניינו ובניינו של העם היהודי, לא נותרו אלא שרידים. רבים מתוך כשלוש מאות אלף פליטים ועקורים יהודים, שרידי יהדות אירופה, לא מצאו עוד את מקומם ביבשת. למרות זאת, ולמרות מחויבותה הרשמית של בריטניה להקמת בית לאומי ליהודים בארץ ישראל, סירבה ממשלת בריטניה לאפשר את העלאתם של הפליטים והעקורים. מצב זה פגע בניצולים ואיים על עצם קיומו של המפעל הציוני.

במאי 1948, שלוש שנים בלבד לאחר תום מלחמת העולם השנייה באירופה, ולמרות הקשיים העצומים שניצבו בפני העם היהודי, התנועה הציונית והיישוב היהודי בארץ ישראל, קמה מדינת ישראל. היה זה שיאו של המפעל הציוני. הציונות, אשר החלה את צעדיה הראשונים בסוף המאה ה-19 באירופה, הצליחה להגשים את חזון הקמתה של מדינה יהודית בארץ ישראל.

אי אפשר להתעלם מהפער שבין עומק המשבר ובין ממדי ההישג הציוני ומהמעבר המהיר "משואה לתקומה". פער זה הוליד במהלך השנים סברות שונות שלפיהן השואה היא אשר אפשרה את הקמתה של מדינת ישראל. סברה זו משמשת מפעם לפעם את אויביה של ישראל, הטוענים כי ישראל הוקמה בחטא על ידי מדינות המערב כדי לפצות את העם היהודי על פשעי הנאצים באירופה. חלקם אף טוענים כי היהודים אינם מהווים עם, אלא קבוצה דתית, ולפיכך אינם זכאים למדינת לאום משלהם. טענות אלה מוצגות כדי להצדיק את הקריאה להשמדתה של ישראל, בהתעלמות כמעט מוחלטת מהמפעל הציוני, מתהליך ההתעצמות שעבר על היישוב היהודי בארץ ישראל עד לפרוץ מלחמת העולם השנייה, ממאבקם של התנועה הציונית והיישוב היהודי לעצמאות בשנים שלאחר המלחמה ומהמאבק הקיומי שנאלצה מדינת ישראל לקיים גם לאחר הקמתה.

ספר זה מציג את המפעל הציוני בארץ ישראל בשנים 1945-2000. מתוארים בו המאבק למען הקמתה של מדינת ישראל בשנים שלאחר השואה, הקשיים שבפניהם ניצבה המדינה לאחר הקמתה, יחסיה עם מדינות האזור, מאבקה לביסוס ביטחונה ומאמציה לזכות בהכרה מדינית. בסוף הספר פרק מושגים ובו הסבר המושגים המרכזיים שנלמדו.

הספר נכתב במחשבה רבה, ובהתחשבות בקהל היעד שלו, כל זאת כדי להקל עליכם את הלימוד. לשם כך הקפדנו על כמה דברים:

- ❖ הניסוח ברור.
- ❖ סגנון הכתיבה נועד להיות מעניין ומושך, כדי שתקראו בספר בעניין ולא רק מתוך הכרח.
- ❖ העיצוב נועד לאפשר לכם להתמצא בספר בנקל (בעמודים הבאים הסברים נוספים שיסייעו לכם בהתמצאות בספר).
- ❖ החומר מוצג בדרכים מגוונות (נוסף על ההסברים בטקסט הראשי): מפות, צירי זמן, טבלאות, סיכום תמציתי של החומר בסוף כל פרק כדי שתוכלו לדעת מהם הנושאים המרכזיים, ושאלות, שמטרתן לבסס את הבנת החומר הלימודי.

אני מזמין אתכם להעביר אליי שאלות, בקשות, הערות והארות דרך אתר האינטרנט שכתובתו: www.hi-school.co.il

הוצאה לאור

יגאל אלון

מוכר להיסטוריה